

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237—4-0807

THREE CENTS in the United States of America.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

FIVE CENTS elsewhere.

ПРЕЗИДЕНТ НА ГАВАЯХ ОБГОВОРЮЄ ВОЄННІ ПЛЯНИ

Від п'ятниці 28. липня президент Рузвельт відбуває на островах Гаваях конференції з командантами війни проти Японії. В конференціях з президентом беруть участь: Начальний командант альянтських сил на південно-західній Пацифіку ген. Доглес МекАртур і адмірал Честер

В. Нимиц. Обговорено всі можливості війни після заняття острову Сайпан в групі Маріанас, Гвам і Тініян. Очевидно плянів упрянованої акції не оголошується, але дехто догадується, що найбільше часу присвячено на обдумання способів відбиття островів Філіппин.

ЗООСЕРЕДЖУЮТЬ ЗУСИЛЛЯ НА БУДОВУ НОВИХ НАДБОМБОВИКІВ

У програмі продукції воєнних бомбовиків переводиться цілковита переміна. Залишають вироб дотеперішних бомбовозів, а приступають до виробу нових надбомбовиків типу В-29 і В-32. Внаслідок цього 120,000 робітників, зайнятих при будові літаків, будуть звільнені з теперішнього заняття ще цього року і призначені до іншої праці. Комісія Робучої Сили обняла строгу контролю над потребою робітників у 185 фабриках критичних виробів і туди призначають робітників так, як побирається рекрута.

ЩО ДІЄТЬСЯ В БОЛГАРІ?

(ОНА). — Прибувши до Істанбулу (Туреччина) з Болгарії люди є тої думки, що вона піде слідами Туреччини і зірве з німцями дипломатичні зносини. Це може не буде так скоро, але в Болгарії вже є всі ознаки, що нарід має досить німців.

Добре поінформовані провідники болгарського підземелля, які постійно критикували болгарський уряд за співпрацю з нацистами і щирими між народом думку, що Болгарія повинна тримати з Об'єднаними Державами і помагати їм викоринити в Європі тоталітарні режими, декотрі члени правительства остаточно прийшли до переконання, що поступова часть болгарського суспільства правильно поступала. Прем'єр Іван Багрянов вже робить заходи, щоби витягнути Болгарію з нацистського багна і поставити її на боці Альянтів.

ЕНСАЙН ГРИГОРІЙ ПАНАВЕК.

Так зветься перший американський українець, родом з Брукліна, Н. Я., що покінчив Морську Академію Злучених Держав в Аннаполіс, Мериленд. Був активним членом хору укр.-кат. церкви св. Духа в Брукліні.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ! Пам'ятайте, що воєнний бонд у вашій хаті це доказ вашої влячності до тої землі, що вас прийняла за своїх синів і дочок.

ГОТОВ СТАТИ ПОЛЬСЬКИМ ПРЕЗИДЕНТОМ.

В тому часі, як відбувалися в Москві наради між прем'єром польсько-лондонського уряду Міколайчиком і Сталіном та советсько-польським комітетом, донесли з Лондону, що там проголошено призначення Томи Арцішевського заступником президента польської держави. Мало це статись на домагання підпольного польського союзу в Польщі. Новина та набирає ваги з того боку, що як доносять з Москви, Сталін домагається уступлення польського президента Рачкевича, заки згодиться на якийсь порозуміння з лондонським польським урядом. Знов з Лондону подають, що „стан здоров'я“ Рачкевича є недобрий, та що Арцішевські готов скоро стати президентом. Ось так сходяться ті вісті з Лондону і Москви — всі до одного клубка, себто до реорганізації цілого польського уряду в Лондоні, як цього вимагає Сталін. Арцішевські, польський соціаліст, мав прибути недавно до Лондону з Польщі через Каїро, де бачився з Міколайчиком, як виїхав до Москви.

СОВЕТИ І ДОПОМОГА ПОЛЯКАМ

Рошен Вор Реліф повідомляє, що советський уряд дав згоду на те, щоб з Америки можна було вислати допомогу Польщі через Рошен Вор Реліф до Советів, де та допомога буде віддана до розпорядимости Польського Комітету Національного Визволення для дальшого розподілу. Сам Рошен Вор Реліф не буде вести окремої польської кампанії, а всю зібрану цєю організацією допомогу висилатиме до Советського Союзу.

РУЗВЕЛТ І ВИЛКІ

Оголошують, що в імені през. Рузвельта написано листа до Вендела Л. Вилкі, в якому президент каже, що хотів би з ним порадитись у справах сучасної й дальшої заграничної політики Злучених Держав.

Зачалася боротьба за Париж, кажуть німці

ПОЛЬСЬКИЙ ЕПІСКОП ПРО ПОЛЬЩУ „ОД МОРЖА ДО МОРЖА“.

ГАРТФОРД, (ОНА). — Промовляючи в середу на польським зібранні в Нью Брітен, єпископ Юзеф Падевські, котрий недавно вирвався з німецької неволі і приїхав до Америки, сказав, що коли Об'єднані Держави будуть відбудовувати польську державу, то вона мусить бути дуже велика і сильна — „од моржа до моржа“. Єпископ сказав, що польський нарід страшно в цій війні натерпівся; п'ять мільонів душ німці винищили, а десятки тисяч мучиться по цілому світі на вигнанні. Було би дуже зле, якби Альянти не відбудували Польщу такою сильною і великою, якою була в давні часи.

Поляки, говорив єпископ Падевські, є нарід дуже войовничий, богобоязливий і демократичний, а польська армія, то одна з найліпших на світі. Польські вояки чудес в Італії доказують, але альянтська команда не дає їм ніякого кредиту. Якби не зрадники і шпioni, які сиділи в Польщі і давали німцям інформації про польську боеву силу, то німці ніколи не булиб розбили Польщі. Поляки були надто толерантні і добродушні. В Польщі сиділи німецькі шпioni і високі військові німецькі офіцери, що слідкували за тим, що робимо, казав єпископ, а польська влада якби нічого не знала. Німці знали всі слабкі сторони нашої краєвої оборони і тому їм вдалося знищити нас. Як скінчиться війна, кінчив єпископ, то Польща буде така велика, сильна і багата, що її ніхто не потрапить знищити.

„МАТУШКА РОССІЯ“.

„Свет“ пише про „освобождение Червенной Руси“ і нагадує, як то впродовж тисяч років „Червенная Русь“ гляділа на „схід“, та як то доперва тепер сповнились надії різних мрійників тої Руси, що „глибоко вірили, що матушка Россія“ колись за них впамятеться... Каже, що в Росії до 1914 року мало знали про „Червенную Русь“ і мало нею інтересувались. Але як вибухла перша світова війна, усе змінилось. Тоді настав „празник“ у Галичині, бо на львівським ратуші замавав „трехцветный русский флаг“, так, як тепер там повіває „новый русский флаг: серп і молот“...

Згадується ще, що земля Да-

Як скоро розвиваються тепер воєнні події в користь Альянтів, видно найкраще по тому, що в самих нацистських воєнних звітах подано, що в Франції вже зачалася боротьба за столицю краю. Про альянтську офензиву в Франції, що з кожним днем поширюється, можна сказати, що альянтські війська посуваються тепер вперед на цілому фронті, що довгий на 250 миль.

РЕЙД НА НАГАСАКІ І СУМАТРУ

Могутні надфортеці В-29 вдарили несподівано великою силою в самий японський острів, точніше десь у промисловій центрі біля Нагасакі на острові Кіюшю. Літаки вилетіли з американської бази десь у Китаю. Друга летунська ескадра бомберів вдарила в нафтові центри на острові Суматрі, що є в японським посіданню.

МІСІЯ МІКОЛАЙЧИКА ДО МОСКВИ БЕЗ УСПІХУ

Вистарчить тільки поглянути на советські газети, як вони розписались про Польський Комітет Національного Визволення, сформований в Советах, якого передові члени відіжджали до Польщі, щоб зрозуміти, що це є властивий польський уряд, коли іде про Сталіна і Совети. Впаде це в очі ще виразніше, коли зважиться, що про відїзд Міколайчика, прем'єра польського уряду в Лондоні, була в тій пресі тільки коротенька згадка. Не диво, що польські урядові кода в Лондоні глядять на місію Міколайчика з великим песимізмом.

НА ВАРШАВУ

Советські комунікати подають, що три советські армії наступають на Варшаву. В самій Варшаві, як подають з Лондону, польські повстанці знайшлися в дуже прикрому положенню, з якого виходило, що їх там німці розторожать, бо нема чим боронитись. Советські джерела ще раз подали, що польський уряд в Лондоні переборщує силу та успіхи польського підпілля в Варшаві.

нила була завжди вірною „руському імені, русским завітам і рускій вірі“. А тепер, як зявилися над тою землею „руські орли“, то вже недалеко до того „празника“, коли „від Карпат до Тихого океану понесеться гримке всерусское ура...“

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582

На шляху до міжнародної кооперації

З самого початку війни, а то ще перед нею, підносились тут і в Англії численні голоси за тісну співпрацю між Великою Британією і Злученими Державами, побажану не тільки з інтересу тих двох демократичних потуг, але теж і з інтересу світового замирення і добробуту.

Немає двох слів, що така якнайтісніша кооперація не тільки побажана, але таки обов'язкова, якщо хочемо думати про якийсь кращий суспільний лад у світі, про якусь справжню свободу, чи хоч свобідніший віддих досі поневолених народів. Що до такої кооперації дійсно іде, пізнати, між іншим, і по тому успіху, який досягнули представництва обидвох тих держав у справі такого важного сирівця, яким є нафта, яка то від довгих часів була спричинником різних між-

народних непорозумінь, а то й воєн.

Згода Британії й Америки щодо того, як зробити згаданий сирівець доступним для усіх миролюбних країв і в доступній кожному ціні та без усяких дискримінацій, є величезним поступом вперед. В такий самий спосіб можна тепер порозуміти тим двом державам і в інших подібних справах, а це знов помоглоб легше розв'язати ось ті різні складні проблеми на тих міжнародних нарадах представників різних держав, на яких такі речі будуть остаточно вирішені як усіх обов'язуючі.

З ось тих причин американсько-британське порозуміння в справі нафти являється теж і загально-світовим здобутком та успіхом.

Большевицьке нахабство

У. Ш. Вісті виступили проти акції Українсько-Американського Допомогового Комітету (з осідком у Філадельфії) — з грубими лайками і погрозами. Ті, що досі звивали підступно, „усіх“ українців до співпраці й згоди та культурної поведінки, лають тепер акцію згаданого Комітету в такий „культурний“ спосіб, що називають ту акцію „ракетіртством“ і „злочинними маніпуляціями“. Ще відгрозуються, що „організатори того ракетіртства мусить бути потягнені до відповідальності“. Як це має статись, зрозуміємо, як пригадаємо собі погрози з попередньої діяльності комуністів, коли то вони накликали владу до ув'язнення, інтерновання та засудів „українських гітлеро-націоналістів“. Ось так точно вони пишуть і тепер. І то тільки тому, що американські українці бажать мати свою власну допомогову організацію для збирання допомоги українським людям, потерпівшим від війни.

Вони кажуть таке: „Рошен Реліф є одинокою офіційною американською установою, через яку можна подати братню руку допомоги українському народови. Українські гітлеро-націоналісти знають про це, бо переконалися. Але вони не хотять співпрацювати з тою американською інституцією просто тому, бо не хотять подати допомоги українському народови, бо на їхню думку на Україні осталися тільки самі хруні, отже такої допо-

моги від націоналістів не заслужили“.

Чи і як захоче на те відповідати Українсько-Американський Допомоговий Комітет, це вже справа Комітету. Та з нашого боку звертаємо увагу загально на большевицьку нахабність, на большевицькі методи, на їхні брехні, а зокрема на їхні погрози, себто на нове намагання вживати нікчемних способів і брехні щоб оклеветувати українське громадянство перед різними американськими чинниками. Це нікого з нас не лякало давніше й не злякає і тепер. Бо коли треба тепер якусь акцію провірявати, то вже певно, що большевицьку, що гуляє собі тут як у якійсь комуністичній країні та диктатурі!

А тепер ще про „Рошен Вор Реліф“.

Ніхто з нас проти цієї інституції не виступає і ніхто не видвигає спротиву, щоби, якби виявилась потреба, теж і з нею порозумілись у справі пересилки допомоги, чи чогось подібного. Іде про те, що американські українці хочуть мати свою самостійну допомогову організацію. І тут ніхто їм не має права диктувати, що вони мусять обов'язково комусь підлягати і бути під чийсь диктатом. Їх обов'язують тільки наші державні закони. Вони обов'язані слухати тільки своєї американської влади. А щодо решти можуть поступати згідно з своїм сумлінням і своїми переконаннями. Як такі, вони думають, що для українського,

геройського народу з понад 40 мільйонів людей в Європі може і повинна існувати в Америці самостійна Українська Установа, що дбалаб про організування допомоги тому народови, та що це не є ніякий спротив такій організації як „Рошен Вор Реліф“. Спротивом він є в очах тільки таких, що роблять з „Рошен Вор Реліф“ якусь пропагандну експозитуру Кремля, і так думаючи, хотілиб усіх зтягнути під диктат цієї експозитури. Американські українці не хочуть так думати і тому не припускають, щоб і „Рошен Вор Реліф“, як американська установа, міг мати щось проти їхнього бажання мати самостійну Українську Допомогову Установу.

ВИЩА ШКОЛА ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІВЧАТ.

Сстри Службениці у Віллі Марії в Словтсбург, Н. Й. оголошують, що з днем 11. вересня 1944 отвиряють Вищу Школу для українських дівчат. На початок отвиряється тільки перший і другий рік. Крім науки, яку уділятимуть кваліфіковані Сстри Службениці, вчитимуть теж різних ручних робіт, куховарства, співу, музики, тощо. Місячна оплата за науку і харч \$25. Близькі інформації можна дістати пишучи на таку адресу: St. Mary's Villa at Table Rock, Sloatsburg, N. Y.

„ЗАПАДНАЯ УКРАИНА“.

Статтю під повищим наголовком, написану советським професором Николю Петровським, передруковували деякі газети, що виходять російською мовою в Злучених Державах. Коли мова про відношення Західної України до Польщі, то відзначається історичною правдою. Однак не можна сказати, що з такою самою безсторонністю та правдою ставиться проф. Петровський до відношення Західної України до Московщини чи, як тепер, до Советської Росії. Так напр., коли згадує про заняття Західної України советськими військами в 1939 р., описує теж оту комедію, що її називають

НА ПРОДАЖ 84-АКРОВА ФАРМА.

Добра земля, досить води, потік пливе через фарму, добра дорога, 3 милі на полудне від Canajoharie, N. Y., стайня на 34 штук худоби, курники на 600 курей, дім на 12 кімнат, електрика, новий гараж на 2 авта і багато інших будинків Голоситися до власника 154-8

A. TARAS

R. D. 2, CANAJOHARIE, N. Y.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
● Аналіза крови для подружого свідцтва.
● Гемороїди й желяки лікується без операції.
223 SECOND AVENUE, cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697
Офісові години денно 10—7:30.
Жінка-доктор до обслуговування.
X & флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

„плекісцитом“ на доказ, що населення Західної України в тому часі заявилося за Советами і що на цій підставі цей край тепер належить до Советського Союзу. При цій нагоді довідуємося, що в Західній Україні „польський язик і культура дістали незрівнано більшу можливість для свого розвитку, ніж це було за часів попередних урядів Польщі, а польська письменниця Ванда Васілевська була тоді вибрана посолкою до Верховного Совета ССР“.

МИРОН ЛИТВИН**І СИН****УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ**

Обслуга шира і чесна

383 Morris Avenue,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребамі по ціні так
нижкій як \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ І ОКОЛИЦЮ**МИХАЙЛО НАСЕВИЧ**

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MEIrose 5-6577

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

І вище

ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ

І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN

FUNERAL HOME

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646